

จุดสำคัญที่สุดของยุทธศาสตร์นี้คือ ครูเอาใจใส่ความสนใจของศิษย์ และหาทางแก้ไขเมื่อนักเรียนแสดงอาการ ไม่สนใจ หรือเรียนไม่รู้เรื่อง

[ศาสตร์และศิลป์ของการสอน](#) : ๒๕. ตรวจสอบและแก้ไขเมื่อ [นักเรียน](#) ไม่สนใจ

บันทึกชุด ศาสตร์และศิลป์ว่าด้วย [การสอน](#) นี้ตีความจากหนังสือ [The New Art and Science of Teaching](#) เขียนโดย Robert J. [Marzano](#) ซึ่งเพิ่งออกวางจำหน่ายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ นี้เอง

ภาค ๗ ใช้ยุทธศาสตร์สร้าง [พันธกิจสัมพันธ์ของนักเรียน](#) ต่อการเรียนรู้

ภาค ๗ ใช้ยุทธศาสตร์สร้าง [พันธกิจสัมพันธ์](#) ของนักเรียนต่อการเรียนรู้ ตีความจาก Chapter 7 : Using Engagement Strategies มี ๑๐ ตอน คือตั้งแต่ตอนที่ ๒๕ ถึงตอนที่ ๓๔ คำว่า [engagement](#) มีความหมายลึก และศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสะอ้าน แปลเป็นคำไทยว่า “พันธกิจสัมพันธ์” โดยมีนัยยะว่ามีหลายฝ่ายร่วมกันเป็นภาคี (partner) ในกิจกรรมที่ทำร่วมกัน โดยภาคีร่วมกัน (๑) กำหนดเป้าหมาย (๒) วางแผนดำเนินการ (๓) ทำกิจกรรมหรือดำเนินการ และ (๔) รับผล ดังนั้น หากคิดตามความหมายนี้ การใช้คำว่า “พันธกิจสัมพันธ์ของนักเรียน” ([student engagement](#)) ย่อมมีนัยยะว่ากิจกรรมการเรียนรู้เป็นเรื่องที่มีหลาย “เจ้าของร่วม” ทั้งที่เป็นนักเรียน (หลายคน) [ครู](#) และผู้ปกครอง โดย “เจ้าของ” สำคัญที่สุดคือนักเรียน เป้าหมายของสาระในภาค ๗ นี้ คือ แนะนำวิธีที่ครูทำให้นักเรียนเป็น “หุ้นส่วนใหญ่” ของ [การเรียนรู้](#)

หากมองในเชิงอุดมคติ การเรียนเป็นเรื่องของนักเรียน เป็นกิจกรรมของนักเรียน การเรียนรู้และกระบวนการ ต่างๆ เพื่อการเรียนรู้จึงควรมีนักเรียนเป็นเจ้าของ แต่เมื่อมองจากมุมของครู เรื่องการดึงความสนใจของนักเรียน และจัดให้นักเรียนแสดงบทบาท (student engagement) เป็นเรื่องสำคัญ และครูต้องเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ฝึกทักษะเพื่อการนี้ ดังระบุใน ภาค ๗

หนังสือ [The New Art and Science of Teaching](#) บอกว่า พันธกิจสัมพันธ์ของนักเรียนเป็นปฐมบทของการสร้าง สภาพจิตใจของนักเรียน ให้พร้อมต่อการเรียนรู้ โดยหากดำเนินการอย่างได้ผล สภาพจิตใจของนักเรียนคือ “สนใจ มีพลัง อยากรู้ และมีแรงบันดาลใจ” ดังนั้น คำถามเชิงยุทธศาสตร์ของครู ในการจัดการเรียนรู้ตามภาค ๗ นี้ คือ ครูจะดำเนินการอย่างไรเพื่อสร้างสภาพจิตใจของนักเรียนที่ สนใจ มีพลัง อยากรู้ และมีแรงบันดาลใจ

ตอนที่ ๒๕ ตรวจสอบและแก้ไขเมื่อนักเรียนไม่สนใจ ตีความจาก Element 23 : Noticing and Reacting When Students Are Not Engaged เป็นตอนแรกของภาค ๗ ใช้ยุทธศาสตร์สร้างพันธกิจสัมพันธ์ของนักเรียนต่อการเรียน

นี่คือปัจจัยสำคัญที่สุดใน ๑๐ ยุทธศาสตร์ของภาค ๗ คือครูต้องรู้ทันที และมีการดำเนินการแก้ไขทันที เมื่อเห็นว่านักเรียนไม่สนใจ

คำถามเชิงยุทธศาสตร์ของครู ในการวางแผนจัดระบบให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน คือ “ครูจะสังเกตเห็นว่านักเรียนไม่สนใจเรียนได้อย่างไร และจะดำเนินการแก้ไขได้อย่างไร”

ยุทธศาสตร์และวิธีการที่ครูใช้ตรวจสอบและแก้ไขเมื่อนักเรียนไม่สนใจ มีดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์

วิธีการ

ตรวจสอบความสนใจของนักเรียนแต่ละคน

ครูคอยตรวจตราว่ามีนักเรียนคนไหนแสดงอาการไม่สนใจการเรียน ทั้งในห้องใหญ่ ในกลุ่มย่อย และตอนทำงานคนเดียว

ตรวจสอบความสนใจของทั้งชั้น

ครูตรวจสอบความสนใจของทั้งชั้น ไม่ใช่ที่นักเรียนเป็นรายคน หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ

ใช้วิธีการให้นักเรียน รายงานความสนใจ

ครูจัดระบบให้นักเรียนรายงานความสนใจของชั้นเรียนเป็นระยะๆ หรือครูถามนักเรียน ณ เวลาใดเวลาหนึ่งโดยตรง

ดึงความสนใจกลับมา

เมื่อครูพบว่านักเรียนคนหนึ่งคนใดขาดความสนใจ ก็หาวิธีดึงความสนใจกลับมา

ยกระดับพลังของชั้นเรียน

เมื่อครูสังเกตว่าพลังของชั้นเรียนลดลง ครูประกาศว่าตอนนี้พลังของชั้นเรียนตกต่ำ ขอเชิญนักเรียนช่วยกันเสนอแนะทางออก

จุดสำคัญที่สุดของยุทธศาสตร์นี้คือ ครูเอาใจใส่ความสนใจของศิษย์ และหาทางแก้ไขเมื่อนักเรียนแสดงอาการ ไม่สนใจ หรือเรียนไม่รู้เรื่อง

เมื่อยุทธศาสตร์นี้ได้ผล จะสังเกตเห็นพฤติกรรมของนักเรียนดังต่อไปนี้

- นักเรียนตระหนักว่าครูเอาใจใส่ตรวจสอบความสนใจของนักเรียน
- นักเรียนพยายามกระตือรือร้นความสนใจของตน
- หากสอบถาม นักเรียนบอกว่าครูเอาใจใส่พันธุกิจสัมพันธ์ของนักเรียน

ศาสตร์และศิลป์ของการสอน : ๒๕. ตรวจสอบและแก้ไขเมื่อนักเรียนไม่สนใจ

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันพฤหัสบดีที่ 31 สิงหาคม 2017 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันพฤหัสบดีที่ 31 สิงหาคม 2017 เวลา 13:20 น.

วิจารณ์ พานิช

๙ เม.ย. ๖๐

บันทึกนี้เขียนที่ [GotoKnow](#) โดย [Prof. Vicharn Panich](#) ใน [สภามหาวิทยาลัย](#)